GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca. Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 11. Brasiovu 19/7 Februariu **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Pentru Totalenii

esposesionati de br. Apor au mai contribuitu prin d. Demetriu Cosma parochu gr. cat. din Feiurdu: 1. Rarea Todoru 1 fl. 2. Gocanu Simionu 1 fl. 3. Gocanu Iacobu 1 fl. 4. Lazaru Zacharie 1 fl. 5. Szilágyi Alessa 1 fl. 6. Taburzuca Grigorie 78 cr. 7. Coroianu Petru 19 cr. 8. Rareu Costanu 39 cr. 9. Popu Ilie 74 cr. 10. Campeanu Pavelu 82 cr. 11. Farageu Todoru 39 cr. 12. Utiu Ilie 39 cr. 13. Pinte Vasilie 39 cr. 14. Moldovanu Todoru tiu. 39 cr. 15. Rareu Petru 35 cr. 16. Rareu Ilie 39 cr. 17. Cordosiu Ioane 39 cr. 18. Gliga Nicolae 39 cr. 19. Veduva Topanu Mari'a 78 cr. 20. Popu Todoru 63 cr. 21. Utiu Iovu 15 cr. 22. Louca Ioane 43 cr. 23. Rareu Ioane 31 cr. 24. Tiepusie Ioane 35 cr. 25. Muresianu Grigorie 19 cr. 26. Utiu Simionu 39 cr. 27. Utiu Grigorie 39 cr. 28. Igritianu Vasilie 39 cr. 29. Infrascrisulu 1 fl. — Sum'a totala 16 fl. v. a. —

Pentru ce nu suntu romanii transilvani multiumiti?

Atitudinea cea pacifica, care natiunea romana din Austri'a o a luatu facia cu intemplarile din anulu 1866 incóce, — si anume cu politic'a cea resbunatória, ignoratória si egoistica a elementului maghiaru, — representatu prin una maioritate parlamentaria maiestrita, — a indemnatu póte pe ministeriulu maghiaru (dicu maghiaru — pentruca, candu ar' fi ungaru, ar' trebui se fia altu modu compusu, si din alta maioritate parlamentaria esitu) a presupune si a lati in lume fam'a, ca romanii din Austro-Ungari'a suntu fórte multiamiti cu starea lucruriloru interne de astadi.

Nemicu mai pucinu decatu acésta. — Si déca romanii totusi traiescu in cea mai deplina ordine politico-sociala, motivulu principialu este: „ca ei suntu de o convictiune si prestatire firma, provenitória din insusi cursulu naturalu alu lucruriloru, ca institutiuni basate pe o egemonia maiestrita, nu potu avé durabilitate", pentruca fiindu ele nenaturale, nepotrivite acestui statu, trebuie se se mistuésca cu timpu ele inse-si pe sene si pe fetii loru.

Acest'a este convictiunea inteligentiei romane, si a clerului romanu; chiaru si acelu poporu de rondu, despre care in genere se dice, ca nu face politica — de órace cugetarile lui arare-ori trecu preste marginile comunei ori ale jurisdictiunei, in care traiesce, — afla sub acestu sistemu in organismulu comunalu si jurisdictionalu destule anomalia, spre a poté conchide, ca in regiunile, de unde vinu acele anomalia, — trebuie se mérga si mai reu treburile.

Inse dv. voiti a cunósce nu numai starea faptica a nemultiamirei romaniloru, ci si causele care au produsu nemultiamirea.

Vorbindu cu sinceritate trebuie se constatezu, ca unele cause ale nemultiamirei romaniloru suntu reminiscentie dela guvernele precedinti, — carora apoi reginulu actualu, — si parlamentulu, din a carui maioritate a esitu elu, — a mai alaturatu unu siru de cause lungu, si este pe aici a mai totu adauge:

Eu voiu enumerá in urmatóriele sire unele din acele cause. — Se intielege, ca aici nu ar' avé nici unu folosu vreo disertatiune asupra loru, din punctu de vedere juridicu ori politicu; — folositoriu póte fi numai cunóscerea pareriloru din partea poporului asupra loru.

Incepu dar'

I. Cu pecatulu desfiintiarei regimenteloru confiniari romane, si tractarea cu populatiunile aceloru regimente dupa desmilitarisare. — Actulu desfiintiarei in sine fù privitu de catra toti romanii din Austri'a cá unu votu de neincredere in lealitatea romaniloru catra statu si tronu; si cugetu, ca timpulu nu este departe, unde statulu insusi va recunósce, ca acestu actu a fostu in contra interesului seu. Déca romanii in desfiintiarea regimenteloru romane transilvane au privitu unu blamu nationale, apoi in detragerea unoru proprietati, (a muntiloru asia numiti „revindecati") din posesiunea comuneloru fóste militarisate, si darea loru in posesiunea unoru familie maghiare, si celoru siepte judecie sasesci, pe temeiulu unoru titluri de proprietate fórte dubióse — au vedutu una ura, o despretuire catra elementulu romanu din Austri'a, din partea aceloru barbati de statu unguri si sasi, — cari conducea pe acelu timpu destinele transilvane. — Dupa ce familiilorú respective, si celoru siepte judecia sasesci s'au recunoscutu titlurile de proprietate pe acei munti, — de ce nu li s'a datu dela statu un'a desdaunare amesurata pretensiuniloru, ér' donatiunea regelui si imperatului Iosifu II. se se fi lasatu in vigóre pentru f. granitiari. — Cugetu, ca acei bani ce li s'ar fi datu cá desdaunare, ar' fi fostu mai bine elocati, cá multi altii impraściati pentru desiertatiuni trecatórie. —

II. Uniunea Transilvaniei cu Ungari'a pe basea unoru legi laterale, facute numai de elementulu maghiaru; — ce da acestui actu politicu unu caracteru fórte odiosu. — Chiaru si acei romani, cari mai nainte erá pentru un'a uniune a Transilvaniei cu Ungari'a, pe basea: „cum s'a facutu acéea intre Ungari'a si Croati'a", astadi, disgustati de atata siretia politica nemorale, si de tractarea — elementului maghiaru, manifestatu in mii si sute de variatiuni in acesti 5 ani din urma, — nu voiesce a renunciá dorului de autonomi'a patriei transilvane; — starea lucruriloru de astadi o privesce poporulu insusi de unu ce momentanu. — Cine ne-a unitu — ne va si des-uni, ardiendui muculu la degetu, dice poporulu. —

III. Legea electorala din **1848** croita numai spre a procurá nobilimei maghiare egemonia politica in regiunile etnografe romano-transilvane; din care apoi urméza:

IV. Administratiunea maghiara in municipiale romane, administratiune germana in municipiale sase, si maghiara in cele secuiesci; — adica secuii si sasii cu administratiune municipale nationale propria, — romanii cu administratiune straina. — Asia cere dreptatea austro-ungara?

Si apoi, — candu acesti administratori eterogeni romaniloru ar' avé toti celu pucinu o cultura umana, — séu ar' avé ceva conscintia despre sublimitatea chiamarei loru. — Ei suntu inse ómeni crescuti in prejudecia de casta, si in prejudecia nationale, inimici romaniloru, si multi neculti de speriatu. Sub fanatismulu loru nationalu sufere chiaru poporulu plugariu cumplitu. —

V. Calumniele indreptate in contra caracterului politicu alu inteligintiei romane. De si poporulu romanu scie, ca aceste calumnii, precum suntu: daco-romanismulu si alte naluce de soiulu acesta, suntu numai unele manevre ale ministeriului, nu unguresu, ci **maghiaru** spre a documentá necesitatea sa (speciala maghiara (totusi i vatama consciinti'a nationala, vedienduse — chiaru si prin sanctiunea unui monarchu, carui i a oferitu atata iubire, atata ascultare si atatea siertfe grele, — adusi si lasati in una pusetiune subordinata altui poporu, — cu nemicu mai eminentu ori mai lealu, incatu barbatii acelui poporu dela potere se póta dupa placulu loru fauri totu feliulu de calumnie asupra, — fara de a fi chiamati la ordine. —

Numai fórte pucini dintre poporulu de rondu potu cuprinde adeverulu: ca aceste rele nu i vinu dela monarchu, ci dela niscai consiliari esiti din midiuloculu unei partite politice egoistice si sirete. — . . . . .

Asiu avé de a insirá mai multe cause de nemultiamire; — — de órace acele inse curgu tóte din cele enumerate, se potu retacé, pentru ca delaturanduse cestea, — celea nu au nici unu intielesu pentru transilvaneni.

Cu unu cuventu, cine voiesce a vedé pe romanii austriaci — si mai in deosebi pe cei transilvaneni multiamiti cu starea loru politico-sociala, introduca de acele institutiuni publice in statu, cari nu suferu, — cá popóra intregi se fia sierbitórie altoru popóra; — de cumva pe alipirea si lealitatea romaniloru se mai pune in regiunile decidatórie vreunu pretiu. —

Brasiovu 19 Februariu.

Nóu'a representantia comunala de aici tienú prim'a siedintia in Mercurea trecuta. Dupace se primí juramentulu dela H. Jekelius cá representantu alu orasiului, si Stefanu Rusu, repr. alu districtului se alesa cu unanimitate de actuariu d. Dr. Eugeniu de Trauschenfels, una incredere, care o merita in tóta puterea cuventului. Se mai formá o comisiune de 7 pentru a proiecta o ordine de lucrari pentru representanti. Apoi se alese suplentu de oratoru cu maioritate de voturi Ioane Gött. — Se mai decise, cá siedintiele representantiei se se tiena dela 4 si vér'a dela 5 óre. Casele pretoriului se se ilumineze cu gazu si proiectulu de spese se se propuna in siedinti'a viitória.

Se ceti un'a ordine a ministeriului r. ung. pentru apararea tierei si dela comand'a batalionului 23 de aparatori, care pretinde a se pregati cortelu pentru 350 aparatori (honvedi). Se decide a insarcina oficiulu de cortele se mesure spitalulu filialu din Scheiu spre alu cede pentru batalionulu de aparatori naimindui si alte localitati necesarie.

Comisiunea de armasari de statu face cunoscutu, ca la inceputulu lui Marte voru sosi aici armasarii de statu spre folosire, provocanduse comunitatea a ingrigi de intretienerea loru. Comunitatea inse se dechiara, ca pentru grasduri va ingrigi, dara nu si pentru intretienere. Se mai desbatú si despre dirivarea apei in strat'a funariloru amananduse desbaterea pe viitoriu.

Amu dori, cá totudéun'a se primimu spre publicare celu pucinu unu estractu din protocolulu romanescu din partea romaniloru despre decisiunile

representantiei, finduca la acésta ne indreptatiesce legea despre egal'a indreptatire a nationalitatiloru, care in § 20 da dreptu a se portá protocolulu si in acea limba, in care a cincea parte din membrii votanti afla necesariu a se purtá. — Astadata paremise, ca nici s'a pretinsu asia ceva, cu tóte, ca romanii facu mai multu de a cincea parte din membri representanti. —

D. generalu preste aparatorii (honvedi din Ardélu) Graef de Libloy a sositu din Clusiu aici, spre a inspectiona batalionulu de aparatori. —

Sibiiu 5 Februariu 1870.

(Capetu.)

Dupa ce comunica presiedintele, ca s'au denumitu conformu § 8 din dispusetiunile transitórie din partea consiliului administrativu domnii Iosifu Schuster, consiliariu de finantia r. u., Dan. Artner, Beniaminu Stühler, G. N. Haggi, ca membrii si dlu Adolfu Stoffel ca suplentu in comisiunea pentru revisiunea computeloru si dupa ce domnulu cons. Schuster, ce reportéza despre lucrarile comisiunei amintite, se da administraturei supreme din partea adunarei generali absolutoriulu in privinti'a computeloru anului primu alu activitatii.

Se procede la alegerea membriloru noi in consiliulu administrativu, finduca domnii br. Bedeus, Dr. Wächter -si dedera demisiunea, ér' pe domnii protopopu I. Hannia si br. D. Ursu si nimerira sórtea de a esi in conformitate cu § 7 alu dispusetiuniloru transitórie din consiliu, si candidandu presiedintele conformu § 20 alu statuteloru pe consiliarii cei esiti, afara de Dr. Wächter si br. Ursu, cari dechiara a nu poté primi o realegere, celu d'antaiu din caus'a betranétiloru, ér' alu doilea din cause familiarie, si pe domnii Dr. Szabó, P. Dunca, cons. gub. in pensiune, Mangesius senatoru, Boiu preotu gr. or., D. Artner negutiatoru Med. Dr. Arz.

Se alegu d. Hannia cu 114, br. Bedeus cu 112, Dr. Szabó cu 100 si Artner cu 82 de voturi cá consiliari administrativi.

Dupa finirea alegeriloru continua presiedintele vorbirea in numaturiulu modu:

„Urmandu programului nostru ajungemu acum la propunerile, cari, conformu § 13 si 16 ai statuteloru, nu se tienu de sfer'a de activitate a consiliului administrativu si de competinti'a adunarei generali.

Ori ce lucru omenescu are trebuintia de perfectionare, si numai usulu si aplicarea formeloru diferite ale scintiei si ale vietiei practice potu descoperi lipsele si neajunsele.

Din punctulu acest'a de vedere e datori'a fiacarei corporatiuni a tiené pasu cu pracs'a, a da locu desvoltarei naturale, dar' are si datori'a de a se feri de precipitare.

Consiliulu administrativu alu „Transilvaniei" a administratu acum unu anu pe basea statuteloru nóstre fara pedeca, dar' totusi nu póte retacé, ca unele puncte au lipsa de estiudere, ér' altele de una interpretare sigura.

Aplicandu principiele aceste consiliulu administrativu a decisu, dupa o discusiune matura si apretiuindu tóte momentele, cari se potu aduce pro si contra, a asiediá din midiuloculu seu o comisiune, alegundu pre domnii br. Iosifu Bedeus, Bologa cons. de c. in pensiune, Bruckner advocatu si Kovács consiliariu de comptabilitate in comisiunea acést'a si insarcinandui de a desbate impreuna cu domnulu directoru generalu nu numai casurile concrete, cari au lasatu locu la indoieli in privinti'a interpretarii, dar' si punctele acele ale statuteloru, a caroru largire ar' fi de doritu, si in fine a desbate asupra mai multoru propuneri, cari s'au substernutu conformu § 19 alu statuteloru din partea unui membru.

Propunerile comisiunei acestia au aflatu aprobarea consiliului admistrativu si dlu advocatu Bruckner va bineroi a da cetire acelora.

Dlu Bruckner cetesce: „I. Adunarea generala decide, ca § 10 alu partii generale din statute se schimba intr'acolo, ca societatea se indreptatiesce a-si estinde activitatea asupra tieriloru transalatane ale monarchiei austro-maghiare si asupra Romaniei, si ca § 11 se largesce intr'acolo, ca marimea cifrei macsimale a risiceloru singurite, cari le póte tiené societatea pe contulu propriu, se se fipseze din partea administraturei supreme."

„In privinti'a modificariloru acestora se se imputerniciésca administratur'a suprema a esoperá in momentulu aptu aprobarea inalt. regimu."

Propunerea acést'a se primesce unanimu.

II. „Adunarea generala decide cu scopu de a micsiorá asprimea, care pare a fi cuprinsa in alinea C. a § 14, ca conclusulu deja adusu din partea administraturei supreme prin aprobarea politieloru, dupa tabel'a II C., in urmarea caroru se replatescu la incetarea asecuratiuniloru pe vieti combinate, in casu, candu ar' repausá asecuratulu mai timpuriu, premiele platite pre mai multu cá doi ani numai decatu dupa casulu de mórte, — se incuviintiéza."

Propunerea se primesce unanimu.

III. „Se decide ca dispusetiunea § 19 sect. II se modifica intr'acolo, ca se potu primi si asecuratiuni din partea militariloru fara perderea resultatului de asecuratiune prin mórtea urmata in resboiu, déca va avé locu o tabela pentru asecuratiuni in resboiu, care se va pune cá adausu langa tarifele celelalte."

Si propunerea acésta se primesce dupa o scurta desbatere.

Mai departe se aprobа interpretarile, cari au aflatu cu cale administratur'a suprema a le da locu si cari se comunica aici:

a) „alinea a § 14 sect. II, in urmarea carei se face asecuratiune nevalida, déca platirea premieloru nu s'a facutu la diu'a decaderei, se interpretéza cu respectu la determinatiunea urmatória a § acestuia, in urmarea carei are administratur'a dreptulu de a primi solviri mai tardie, intr'acolo, ca se va recomendá tuturoru organeloru societatii principialminte aplicarea dispusetiunei ulteriore si li se va da mandatulu a mai primi orice solvire de premie decadiuta inca 30 de dile dupa diu'a decaderei."

b) „Ca rescumperarile si reductiunile de asecuratiuni pe viétia in valóre, cari nu suntu amintite specialminte in statute, suntu ertate, avendu locu conformu statuteloru in casurile § 15 sect. II si reintórceri de premii la asecuratiuni esite din valóre."

c) „Ca la asecuratiuni pe viétia pe casulu mortii se se incete cu ajungerea anului etatei alu 85-lea cu solvirea premieloru, finduanulu acest'a celu de pe urma, care s'a luatu de basa la computarea premieloru."

Dlu consiliariu gub. in pensiune E. Macelariu ar' dori in privinti'a § 14 lit. a), cá se nu se indestulésca cu comunicarea la organele societatii, ci conclusulu respectivu adusu din partea consiliului administrativu se se primésca in statute.

Dupa o mica desbatere, la care iea parte domnulu advocatu Bruckner, se respinge propunerea acést'a mai cu séma din motivulu, ca schimbarea statuteloru nu e inca oportuna.

Mai departe propune d. Macelariu, ca la § 4 alu part. gen. din statute se se faca adausulu: „De membru are a se privi ori si care actionariu fara privire la numerulu actiiloru ce posede, indata ce a prestatu solvirea pretinsa", si in consecintia cu acést'a se se faca si schimbarile necesarie in § 30 sect. I, si § 26 sect. II.

Presiedintele da in privinti'a acést'a deslusiri comunicandu, cá consiliulu administrativu s'ar fi ocupatu de repetite ori cu intrebarea acést'a insé ar' fi ajunsu la resultatu, ca propunerea de susu nu se póte primi facia cu § 3 din dispusetiunile transitórie, si primirea ei nu s'ar poté face fara calcarea statuteloru, dubitandu in fine, ca se va concede o astfeliu de schimbare de statute.

De altmintrea multiumesce propunetoriului, ca a adusu intrebarea acést'a la discusiune publica, avendu publiculu ocasiune de a cunósce opiniunea administraturei supreme.

Bruckner tractéza intrebarea din punctu de vedere juristicu si ajunge la resultatu, ca posesorii actiuniloru suntu numai creditorii societatii. — Adunduse, dupa o scurta desbatere, la care iau parte br. Bedeus si Macelariu, propunerea la vota, se respinge din partea adunarei.

Macelariu propune mai incolo, ca in § 17 alu part. gen. din statute se se dica: „20" in locu de: „5" si „200" in locu de „100" — voturi. Propunerea nu se primesce.

La § 19 sect. II a statuteloru, propune Macelariu, ca se se dica dupa: „periculu de viétia": „Si atatu coea, catu si acést'a (adica negrigea batatória la ochi si intrelasarea) s'ar dechiará in intielesulu legiloru criminale de punivere."

Si propunerea acést'a se respinge dupa o scurta desbatere, la care iea parte Brucker, care nu vede nici unu periculu pentru membrii societatii in despusetiunea acést'a, avendu societatea de a aduce probe despre negrigea séu intralasarea, ce totudeun'a va fi cu greu. — De altmintrea societatea nu ambla dupa castigu, asia dar' nu-si va tracta membrii intrunu modu respingutoriu.

Procedenduse la alegerea membriloru pentru comisiunea de revisiunea computeloru pentru anulu 1870, se realegu revisorii din anulu trecutu, afara de dlu Artner, care au trecutu in consiliulu administrativu, in locuiu carui se alege dlu A. Stoffel negutiatoriu si cá suplentu dlu Dr. Nemesiu advocatu.

Se trece la objectulu celu din urma pusu la ordinea dilei, adica la fipsarea valórei marceloru de presentia a domniloru consiliari administrativi si se primesce propunerea dlui Schuster, se remana cá pana acum, adica cu 3 fl. v. a.

Reluandu presiedintele cuventulu, da o schitia pentru sect. II (asecuratiuni pe viétia) cam in urmatoriulu modu:

„Nu ve-ti asteptá, cá se producu cifre mari despre unu ramu alu afaceriloru nóstre, activatu numai din 1-a Decembre 1869 — asia dar' de 8 septemani; — avemu registrate in cartile nóstre insinuari la asecuratiuni pe viétia in pretiu de fl. 456.000.

dintr'acestea suntu resolvite:

a) prin politie	. .	fl. 250.100.
b) „ respingere	. .	„ 30.500.
asia dar' resolvite	.	fl. 280.600.
se resolvescu acum	. .	„ 175.400.
da sum'a de susu cu		fl. 456.000.

Sum'a deja resolvita, representéza o percopitiune anuala de premii cu 12.000 fl., dintre cari au intratu deja cu finea lui Decembre 3621 fl. 79 cr.

Déca unu ramu alu agendeloru nóstre are in 8 septemani, de candu ecsista, unu astfeliu de resultatu, credu, ca se va poté dice, ca nu sum sanguinicu, déca cu respectu la conclusiunile de astadi, sperezu, ca vomu fi in pusetiune a aratá la adunarea generala viitória unu castigu insemnatu.

Mi remane acum numai domniloru, se recomandu institutulu atatu binevointiei dvóstre, catu si a inaltului regimu, roganduve a fi activi in cercurile dvóstre pentru latirea intentiuniloru nóstre de folosu publicu. — Multiumindu-ve domniloru, pentru participarea cea numerósa la adunarea de astadi si esprimendu inaltului regimu, representatu aici prin dlu comisariu regescu in numele administraturei supreme cea mai ferbinte multiumita pentru sprijinulu celu liberalu, de care ne-amu bucuratu pana acum, incheiu cu acést'a adunarea. —

St. Reginu.

Tirania si barbaria in comitatulu Turdei in contra poporului.

Calatorindu prin mai multe parti ale Transilvaniei, si sosindu in Reginu m'amu informatu din date secure, ca judele procesualu Tolvaj Ferencz din comitatulu Turdei, cerculu Vajda-Szt.-Iványa a comisu in septemanele trecute o barbaria ne audita intre popórale civilisate.

In 14 Déc. an. tr. candu junii din comun'a Poc'a (Poka), dupa datin'a satésca la romani, de a tiené Dumineca si in serbatori jocuri, se aflá in jocu, unu argatu alu marelui solgabireu se duce la jocu cu porunc'a judelui procesualu Tolvaj Ferencz dicundu: ca mari'a sa a poruncitu, cá coterasii se mérga de locu la mari'a sa, finduca are óspeti si cu totii se afla in vóia buna, — prin urmare fara de ceterasi nu si mai potu petrece. Fetiorii numai decatu au alesu din sinulu loru o deputatiune, care se mérga la Tolvaj Ferencz cu rugare cá, de órace ei preste totu anulu platescu ceterasii -si fara de acéea densii numai in duminici si serbatori si potu petrece, se se róge, cá se nu fia conturbati, ci se i lase se si petréca.

Deputatiunea, care a constatu din 6 fetiori, rugá pe judele procesualu, cá se i érte, se-si póta petrece; Tolvaj inse de odata incepe ai palmui si bate; dupa acea a poruncitu, cá se i **lege** pe toti cu lantiuri de carra si funi de stalpii tarnatiului casei lui, — si asia de séra pana deminétia iau tienutu legati cu manele la spate! Deminétia éra li au palmuitu, dupa acea li au trantitu si calcatu cu pitiórele. Afara de aceste se mai vorbesce, ca densulu a mai legatu pe unulu cu pitiórele de o grinda si l'a tienutu cu capulu in diosu mai bine de o óra.

In urm'a tiraniei si a barbarismului acestuia parintii aceloru juni maltratati si chinuiti l'au aratatu la comitele supremu; inse se vorbesce, ca la voru absolvá, de órace si de alta data a mai comisu astfelin de tiranii si totudeun'a l'au absolvatu pentruca e unu clientu.

Pe aici ómenii astepta cu curiositate se véda,

ce pedépsa va càpetá judele procesualu, carele a escelatu in tirania cá si tiranulu Tofalenilorn.

Éta fructele dualismului, éta despotismulu ungurescu si in urma éta administratiunea cea liberale — constitutionale maghiara din secl. 19-le!*)

Unu calatoriu.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 9 Febr., dupa ce se cetise unu § din proiectulu de lege pentru infiintiarea curtei supreme de comptabilitate de statu privitoriu la neconcederea, cá presiedintele si consiliarii se fia ruditi, si dupace se incredintiéza acésta comisiunei centrale spre referada, se pune inainte la ordinea dilei desbaterea generale asupra bugetului min. de interne.

Csiky Al. incepe desbaterea vorbindu in contra postului de 400.000 fl., asiediatu in bugetu pentru postulu reg. comisariu in Ardélu dicundu, ca nu e constitutionale si nu se póte motivá, pentruca dupa dlui comisariatulu trebuie se incete, Transilvani'a prefacunduse in simple comitate.

Toth Wilhelm secretariulu de statu, apara pe fostulu min. Wenkheim, despre care disese Várady in siedinti'a trecuta, ca a facutu pre multe neajunsuri prin comitate cu tramiterea comisariloru, cu spargerea clubului democratiloru etc., inse nu i succese. Simonyi combate pe Toth si in fine intréba, ca fói'a oficiale „Kol. Közlöny" de unde -si trage venite, ca in bugetulu min. de interne nu se afla. Rajner respunde, ca dóra se sustiene din venitele ei proprie.

Col. Tisza consiliaza pe min. Rajner, cá se faca dispusetiune a se eruí prin politia aplicarea venitului diurnalului oficialu „K. K.".

Carolu Zeyk secretariu de statu dechiara, ca si regimulu ar' dori desfiintiarea comisariatului reg. din Transilvani'a, inse o ecsecutare pripita ar' fi daunatiósa si inca nu se póte face. Starea lucrului in Transilvani'a pentru presentu nu pre insufla multa ingrigiare, totusi póte se insufle de aici incolo, déca zidaririloru de nationalitate anumitu intre romani nu se va pune frenu. Coperisiulu ce e dreptu e oblu, inse sub densulu se afla ascunse viscolu si furtuna! Si deregatori'a de desdaunarea pamentului ar' trebui se se administreze prin o persóna de caracteru intocma inaltu, cá r. comisariu, déca e, cá increderea poporului se nu se sleiésca cu totulu catra acestu oficiu. (Nu persónele, ci faptele persóneloru si spiritulu de dreptate si adeveru lipsesce pe persóne de incredere!)

Schwarz dice, ca in Ungari'a abia vine la 148 mile patrate unu spitalu, pe candu in Boemi'a vine unu la 12 mile. In tóta Ungari'a se afla numai 33 spitale si numai unulu din acestea se sustiene de statu, deci provóca pe regimu se aiba grigia de interesele generali ale tierei.

Min. P. Rajner repórta, ca in proiectele despre dreptulu municipale si comunale se va face dispusetiune si despre acésta.

Dr. Hodosiu protestéza in contra afirmatiunei secretariului de statu Zeyk privitória la acitiarile de nationalitate si cumca ar' fi facutu alusiune, cá cum romanii ar' fi cei ce pregatescu furtuna. Romanii nu suntu dusmani maghiariloru, ci contrari regimului ungurescu, care in Transilvani'a gramadesce abusuri mai multe decatu in Ungari'a.

Sig. Borlea. „Alb." On. casa! In sesiunea trecuta a fostu datina, ca déca a vorbitu atare ablegatu nationalu, s'a sculatu din cealalta parte (drépt'a) unu ablegatu si lu atacà de regula cu suspitiunari; in sesiunea de estimpu n'amu oserbatu acést'a; acum inse dlu ablegatu si secretariu de statu introduce una sistema nóua si se incérca se acopera si scuse, smintele si schiopaturile regimului prin suspitiunarea tuturoru romaniloru respective a unei natiuni intregi.

Se póte, ca dlu ablegatu si secretariu de statu prin aceea, ca intrebuintiéza spre aperarea regimului suspitiunarea unei natiuni, — crede, ca face patriei servitiu bunu, eu inse resolutu o negu.

Altcum ar' poté sci dlu ablegatu si secretariu de statu, ca suspitiunarea, arma vechia, e ruginita, séu mai multu o marfa fara pretiu (ilaritate), carea n'o mai admira nime cá lucru nou, si póte numai o deride.

Si in parerea mea dlu ablegatu si secretariu de statu Zeyk asia a patit'o cu suspitiunarea acést'a, cum ar' pati-o unu aurariu ce ar' pune in espusetiunea boltei sale intre pretióse o parechia de calciuni rupturosi (ilaritate), — si eu nu dicu, ca acei calciuni rupturosi n'ar afiá admiratori, si mai alesu la clas'a de diosu a poporului, dar' nici acestia n'ar admirá calciunii rupturosi cá lucru nóu si ne mai vediutu, ci ar' deride si batujocuri proprietariulu boltei, carele i a pusu in esputetiunea boltei sale (ilaritate.)

Ce se referesce la bugetu, marturisescu, ca de ar' depinde votarea aceluia dela mine, asia precum nu depinde, pe acest'a numai atunci l'asiu primí, déca m'ar asecurá dlu ministru, cà de astadi inainte ar' procede cu mai multa dreptate si ecuitate facia de nationalitati, ca-ci de candu s'a infiintiatu regimulu ungurescu, nationalitatile nemaghiare au fostu tractate cu fórte multa nedreptate si neecuitate, — nu voiescu se le insiru, de o parte, cá se nu se dica, ca insirarea loru n'are locu aici, de alta parte fiinduca antevorbitorii mei doi colegi au amintitu destule, — si numai spre aceea rogu pe dlu ministru cá in viitoriu se fia cu mai multa dreptate si ecuitate facia de natiunile (o vóce: nationalitatile! Borlea accentuéza: natiunile!) nemaghiare, cá asia pe viitoriu si noi se putemu votá bucurosu bugetulu. (Aplause in stang'a estrema.)

Indata dupa acésta se incepù desbaterea speciale si se votá tit. I administratiune centrale cu 365.400 fl. tit. II comitate, districte si scaune cu 7,355.229 fl. —

Siedinti'a din 10 Februariu se ocupà cu concederea ori neconcederea virementului in bugetu, fiinduca comisiunea finatiaria recomendà, cá se nu se concéda. Toth recomanda, cá celu pucinu pe an. 1870, adica pana la regularea municipialoru se se amane aplecarea mesureloru propuse de comisiune, candu comitatele voru fi silite a-si elaborá si motivá mai bine bugetele.

Tisza apara propunerea comisiunei.

Sig. Borlea. On. casa! La oserbatiunea dlui secretariu de statu Wilh. Toth, cumca comitatele in bugetele loru n'ar motivá de ajunsu sumele cheltuieliloru, voiescu se facu oserbatiune, ca erá bine déca spunea si aceea, ca cum are datina ministeriulu a motivá micsiorarea dotatiunei, si fiinduca densulu n'a spus'o, voiu spune-o eu, adica ca de felu n'are datina a motivá stergerea si reducerea ei; le face fara verce motivare dupa draga voi'a lui (ilaritate).

Sum liberu a amintí unele casuri speciali, in ce modu au datina comitatele a-si motivá bugetele, si cum -si motivéza ministeriulu stergerea. In comitatulu nostru e acoperisiulu casei cottense atatu stricatu incatu trece ploi'a prin elu; alaturandu planulu architectului si conspectulu speseloru in preliminariulu cottului, de 3 ani amu cerutu spesele trebuintióse pentru repararea acoperisiului, inse in totudéun'a abia diumetate din sum'a ceruta s'a aplacidatu, si asia, precum spusei, ploua in cas'a cottensa, si numai de aceea, fiinduca in loculu sumei de 600 fl. recerute pentru reparatiune, care suma erá motivata prin conspectulu speseloru facutu din partea architectului, ministeriulu in totu anulu a stersu 300 fl. fara tóta motivarea, si asia din lips'a sumei recerute, acoperisiulu a remasu nereparatu. (O vóce: nu strica cà ploua! Borlea: Firesce, ca nu strica, ca-ci de aceea nu plóua in palatulu din Pest'a alu ministrului.) Imbracamentulu servitoriloru cottensi, comitatele asia au datina a'lu motivá, ca ceru consemnarea pretiuriloru dela negotiatori, croitori si calciunari, prin carea dovedescu, ca o parte séu alt'a a imbracamentului cu catu se póte comperá, si acestea le alatura la bugetulu substernutu ministeriului. Ministeriulu inse fara verce motivare sterge din sume cum i place; asia d. e. pentru o cascheta de parada a stabilitu 1 fl. 20 cr., apoi placa cu 1 fl. 20 cr. a comperá caschete de parata. (Ilaritate; mai multe voci: dieu cu acelu pretiu nime nu le vinde.)

A mai disu dlu secretariu de statu, ca unoru comitate le mai remane si prisosu; aceea e adeveratu, inse scie on. casa unde se nasce acelu prisosu? De órace la intreprindori si lucrari mari, ministeriulu din sum'a receruta incuviintiéza numai $^1/_2$ séu $^1/_3$ parte, acea lucrare séu intreprindere nu se efeptue, si asia de aici póte se remana prisosu.

In multe locuri comitatele asia -si ajuta, ca locurile deregatoriloru, devenite vacante, le lasa góle timpu indelungatu spre daun'a poporului, si din salariele lunarie ale acestora suplinescu reductiunile nemotivate ale ministeriului (aprobari).

Despre datele acestea dlu Wilh. Toth secretariu de statu, usioru se póte convinge, ca-ci la ministeriu se afla cate unu ecsemplariu din bugetele comitateloru. (Aprobari in partea stanga.)

Sal. Vukovits sustiene, ca pana ce nu voru fi indreptatite comitatele insele a aruncá contributiune pentru acoperirea speseloru loru, pana atunci voru fi silite a asteptá dotatiune dela dieta, si densele se nu spereze, ca regimulu li va da sume de bani dupa cum i va placé lui. Densulu deci e contra virimentului.

Em. Huszár -si apera mai odata propunerea.

Ministrulu Rajner dechiara, ca are intentiunea érasi a introduce cassele domestice in comitate, dar' acést'a potendu-o face numai in anulu viitoriu, róga cas'a cá estimpu se priméscà virimentulu.

Se votéza acum asupra propunerei lui Em. Huszár, carea se respinge cu mare maioritate.

Titl. 2, rubric'a 4 preliminéza sum'a de 263.125 fl. pentru salariulu comitiloru supremi din Ungari'a si Transilvani'a, capitaniloru supremi, judi supremi regesci, comitelui sasescu si personalului lui.

Danielu Irányi face propunerea cá salariulu comitiloru supremi, ce se urca preste 3000 fl., se se reduca la 3000 fl.

Vincentiu Babesiu apera propunerea lui Irányi, aducundu intre altele de argumentu, ca pre candu la anii 1860 si 1861 se lucrá in Vien'a de schimbarea politicei si sistemei, atunci representantii maghiariloru critisau multu scumpetea sistemei lui Bach si diceau, ca déca se va dá Ungari'a in manele loru, ei voru pune in fruntea comitateloru capi dintre nobilii prosinati, cari voru serví gratis. Acum vedemu, ca intr'adeveru s'au pusu capi mai numai din cast'a nobililoru, inse capii nu numai cá nu servescu in daru, ci din contra suntu platiti multu mai scumpu, decatu cei de sub absolutismu. Catra acést'a, totu acei capi mai au si o influintia fórte mare; legelativa, in cas'a de susu, si administrativa, prin postulu loru, si acea influintia o esplotéza intru folosulu reale alu castei loru. Ei deci pe cont'a poporului au avantagie late, cari nu este cu cale a le suferí.

P. Szontágh dice, ca déca e adeverata afirmatiunea, ca rangulu unui comite supremu e numai dignitate si nu oficiu, atunci, in numele domnului, denumésca regimulu aristocrati de comiti supremi, dar' nu li dè salariu. Déca inse comitele supremu e prefectu, atunci se se reduca salariulu, inca nu precum propune Irányi, ci se se introduca sistem'a vechia de clasificatiune, in urmarea careia comitii supremi se capete salariu in proportiune cu estinderea si proportiunea comitatului, inse asia cá 3000 fl. se fia maximum.

Wilh. Toth afirma, ca regimulu nu dovedesce tendintia aristocratica prin aceea, ca denumesce de comiti supremi mai totu aristocrati, ca-ci densulu face ast'a numai din causa, pentruca scie, ca ómeni seraci n'ar voi (!!) se fia comiti supremi.

Em. Ivánka e cu totulu de alta parere, regimulu nu póte dice, ca nu urmaresce tendintie aristocratice, atare afirmatiune s'ar demintí prin impartirea multeloru orduri, titluri si diplome nobilitarie. Apera propunerea lui Irányi.

Pe langa Irányi se dechiara si E. Stanescu.

Presiedintele pune la votu propunerea comisiunei finantiare si acést'a se respinge cu maioritate. Presiedintele enuncia decisiune contraria acestei votari, stangacii protestéza contra acestei enunciari.

Presiedintele ordina acum numerarea voturiloru si se constatéza 127 voturi pro si 118 voturi contra.

C. Tisza observa, ca acésta votare nu póte fi valida de órace si ablegatii croati au votatu, cari inse n'au acestu dreptu in casulu acest'a, referitoriu numai la relatiunile Ungariei.

Zsedényi si Csengery din contra afirma, ca ablegatii croati au dreptulu a votá.

Presiedintele dechiara votarea de anulata si propune inceperea unei votari nóue. Votarea se amana pe mane.

Acum urma una confusiune mare, protestandu multi contra unei votari nóue; presiedintele se vede silitu a suspinde siedinti'a pe 5 minute.

La redeschiderea siedintiei se continua desbaterea speciala.

Tit. 3 si 4 „Orasie regesci libere" si „Orasie cu magistratu ordinatu" se votéza cu sum'a de 819.000 fl.

Tit. 5. „Spese comune de administratiune" suntu preliminate cu 1,080.000 fl.

Pusetiunea „Afaceri sanitarie", se votéza cu 555.655 fl.

Comisiunea finantiara propune cá cas'a se in-

---

*) Pentru asemeni tiranii poporulu ar' trebui se pretenda pedépsa in bani, care or' pe unde se se ecsecuteze pentru fondulu academiei romane de drepturi, cá se aiba si romanulu scóle de drepturi, — ca in chipulu acesta credemu, ca in scurtu s'ar imulti, ér' de alta parte ii vomu invetia tractarea umana dupa pretensiunile seclului civilisatiunei; numai cu fruntea rodicata se descoperimu tiraniele. — R.

drume ministeriulu in afacerile sanitarie a presentá casei proiectu de lege.

Rajner se alatura acestei propuneri, si la votare se primesce.

Pusetiunea 2: „Casa de nascere“ 20.000 fl.; 3: Casa de copii lapedati 8000 fl.; 4: „Cas'a nebuniloru“ 187.349 fl.; 5: Spese pentru securitatea publica 150.000 fl.; 6: Spese de escortare 20.000 fl.; 7: Premie pentru prinderea lotriloru 3000 fl.; 8: Premie pentru scaparea vietii 1000 fl.; 9: Premie pentru sterpirea animaleloru rapitórie 3000 fl. Tóte aceste sume se primescu fara desbatere.

Posit. 10: „Teatrulu nationalu“, 62.000 fl.

Sig. Borlea. On. casa! De si prin legea din anulu 1868, candu s'a incercatu deslegarea cestiunei importante de nationalitate, ce inse de feliu n'a succesu, — spre vatemarea si amaratiunea natiuniloru, s'a pusu pe papiru, ca in tiéra ecsiste numai una natiune, adica natiunea maghiara, totusi déca privimu la salónele de lege si tienemu revista preste tiéra, fara indoiéla ne convingemu, ca aici ecsistu mai multe natiuni; deci déca suntu in fapta mai multe natiuni in tiéra, si regimulu din contributiunea cetatianiloru incassata si prin ecsecutiune, a voitu se subventioneze teatrulu maghiaru, din punctulu de vedere alu dreptatii si egalitatii ar' fi trebuitu se se ingrigésca de subventiune annala si pentru teatrele celorulalte natiuni respective marirea fonduriloru acestor'a; si déca asiu vedé espresu si ecsecutatu acestu principiu dreptu in bugetu, atunci n'asiu vorbí la punctulu acest'a, — inse de órace e evidentu, ca regimulu din contributiunea incassata dela toti cetatienii voiecsce se subventioneze numai teatrulu ungurescu, mi tienu de detorintia la acést'a a face oserbarea, ca in parerea mea, urmandu dreptatea si ecuitatea séu ar' trebuí se se subventioneze teatrele tuturoru natiuniloru, respective fondurile acestor'a, séu nici unulu (sgomotu).

Si fiinduca in anulu trecutu a cadiutu propunerea unui ablegatu nationalu ca fondurile teatreloru tuturoru natiuniloru se se provéda cu subventiune din partea statului, eu nici nu pasiescu cu atare propunere, ci de o parte basatu pe cele ecspuse pana aici, de alta parte amesuratu principiului modernu in politica, ca regimulu, déca voiesce cá artea se fia libera si se infloréscа, s'o ajuture midiulocitu si nu nemidiulocitu, adica se i faca calea neteda si delature pedecile si pe langa reservarea dreptului de supraveghiare, se i dè libertate deplina, nu inse prin subventiune s'o iè sub tutel'a sa si se subordine lui; ca-ci e nenagaveru, ca de se ajutora cineva cu bani, acela se pune prin acést'a sub tutela; celu ce e sub tutela apoi dovedesce pe de o parte necapacitatea de a sustiené insusi, pe de alta parte se despoia de libertate si nedependintia; ast'a marturesce si dical'a latina: „qui praemium accepit, libertatem vendidit“; in parerea mea apoi artea, déca o despoiamu de libertate si o supunemu tutelei, nu póte se infloréscа. De aici urméza, ca déca subventionéza regimulu teatrulu maghiaru, prin acést'a lu pune sub tutel'a sa si lu despóia de libertate.

Apoi scimu, on. casa, ca cei mai mari invetiati si artisti, nu prin subventionarea regimeloru au devenitu mari, ci prin poterea loru vitala, prin spiritulu loru, si mai cu séma prin libertatea de carea s'a nutritu, si déca nu puteau aflá libertate in patri'a loru, emigrau in acea tiéra, unde nu se punea bariera libertatii si nedepeneintiei loru, — si ce se póte dice despre individi, se póte dice si despre institute.

Nu subventiune trebuie dloru, artei, ci libertate, — libertate dati artei, literaturei si tuturoru natiuniloru din tiéra (sgomotu), si artea, literatur'a si tiér'a va inflorí, ér' popórale voru fi fericite si indestulate (sgomotu).

De aceea facu propunerea ce a facut'o ableg. Franciscu Déak in anulu 1868, cá din bugetu se se stérga sum'a de 62.000 fl. subventiune pe sém'a teatrului ungurescu, — acésta propunere amu onóre a o presentá si in scrisu."

Mai multi ablegati se insinua la vorbire, dar' fiindu timpulu inaintatu, presiedintele aredica siedinti'a. —

In siedinti'a din 10, 11 si 12 Februariu deputatii romanii, candu se mai desbatù rubric'a bugetului pentru teatrulu nationalu maghiaru 62.000 fl., pledara in interesulu natiunei sale si d. Dr. Hodosiu si pretinse si pentru teatrulu nationalu romanu 200.000. Fù sprijinitu de Cucu de Borlea, care pretinse cá séu nici unulu séu se se sprijinésca si teatrele nationale. Se intielege, ca maghiarii le-au aratatu cotulu, dara vomu refera mai pe largu. — Academia!

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a. Culegatorii de litere la tipografiele din Vien'a si Pest'a din intielegere comuna facura pretensiune de diurne mai mari. Redactorii inse si tipografii intindu córd'a loru intocma. E unu semnu caracteristicu alu timpului. — Pres'a sub titul'a „bochesicu“ referéza, ca crivoscianii se improtivescu la numerarea poporului si ameniutia, ca voru taia in bucati pe cei ce voru cuteza a o intreprinde. Ei protestéza si in contra intaritoriloru si se pare ca suntu gata a-si sprijiní protestulu si cu arm'a in mana. Armat'a austriaca se afla inca tóta acolo, de indemana la causa orientale. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Noulu ministeriu se presentà in camera in siedinti'a din 3 Februariu. D. Al. G. Golescu cetesce mesagiulu domnescu din 2 Febr. sub Nr. 171—172, prin care se da in scienti'a camerei, ca min. e compusu astfeliu:

Al. G. Golescu pres. alu consiliului, min. de interne si ad interim la esterne.

Col. G. Manu min. de resbelu; D. I. Cantacuzino la finantia; D. P. Vioréuu la justitia; D. G. Marzescu la culte si instructiune publica; D. D. Cozadini la lucrari publice. Dupa acésta d. Golescu cetesce program'a politica a noului min. Lahovari, dice, ca fractiunile, cari au resturnatu fostulu min., dupa cuprinsulu propramei, au apromisu concursulu seu noului min. si mai adauge: nu ve amu adusu noi, dar' fiti bineveniti, apoi mai róga pe maioritate a face se vina mai curundu la discusiune bugetele, cá se ésa din situatiunea neordinata si apromite concursulu pe catu va fi vorba a votá legi finantiale, legi de drumuri de feru, mai crede, ca min. acesta e numai min. de transitiune.

George Brateanu si face interpelari primului min.: 1. care-i suntu fortiale morale din camera si din tiéra, pe care comptéza cabinetulu, cá se se sustiena? 2. care-i suntu apretiarile sale in privinti'a compunerei unui guvernu in modu neconstitutionalu si care nu e espresiunea camerei? Desvoltandu aceste interpelari dice, ca cabinetulu de astadi representa totu aceasi lipsa de principia si sisteme, cá si min. Ghica si pune cestiunea, cá camera se se pronuntia.

Golescu respunde, ca fractiunile camerei intrunite in maioritate, completanduse centrulu din elemente din drépt'a, i au facutu o maioritate de 60 dep., cari i au manifestatu increderea si asta e forti'a lui morala si camer'a si trecù in adeveru la ordinea dilei cu 67 voturi in contra la 31; prin urmare min. fia si de transitiune s'a asiediatu acum odata. Inse pana candu cabinetulu nu va represéntá liberalismulu constitutionale luatu de mana cu romanismulu, stabilitatea si solidaritatea dorita si reclamata de viéti'a nationale voru suferi. —

In Galati a aparatu unu diurn. nou „Briulu rosiu“ liberalu democraticu cu deviš'a „Curagiu si perseverantia“, ésa odata pe septemana cu 12 lei. „Gardistulu civicu“ ne referéza, ca va esí si unu alu treilea diurnalu in Galati, cá unu feliu de monitoriu. — Romanii ar' trebuí se ocupe cu totu adinsulu locurile de pe marginea Dunarei in posesiune, mai vertosu prin orasiele, ca nu va trece multu timpu, candu voru representá negotiulu nu numai europénu, ci si celu asiaticu, numai de nu le ar' luá strainii din mana acésta rola marétia. — Romanulu se vorbésca mai pucinu, dar' se faca catu de multe. — In Bucuresci a reaperutu „Tiéra“, „Adunarea Nationale“ inse espirà. —

In Iasi s'a serbatu diu'a santitoru trei ierarchi, cá si in Blasiu. Archiereulu Suhopanu celebrà divinele. Corpulu profesoralu si publiculu mersera in sal'a scólei Vasilie Lupulu, unde rectorulu universitatii a tienutu unu discursu in memori'a celoru 3 fundatori: Vasilie Lupulu, metrop. Veniaminu si G. Asachi. —

Parisu 12 Febr. „R.“ S'au facutu mai multe arestari, suptu acusarea de complotu in contra vietiei imperatului. Nesce epistole compromitietórie ale lui Rochefort, gasite asupra unui individu arestatu, voru servi de basa unei instructiuni minutióse. Rochefort a tramisu o epistola presiedintelui camerei, prin care i propune se puie ministeriulu in acusare, pentru acitiare la resbelu civile. —

Londr'a 14 Februariu. Diuariulu „Times“ afla, ca Franci'a, blamandu absolutismulu guvernului papale, ar' fi notificatu Papei otarirea de a rechiamá trupele sale de ocupatiune, ca-ci Franci'a va puté garantá integritatea teritoriului papale si fara garnisón'a sa de ocupatiune. —

Berlinu 14 Februariu. Reichstagulu s'a deschisu; discursulu regelui accentua multu asupra organisarei confederatiunei Germaniei de nordu, ale carei tractate facu se profite si Germani'a de sudu. Regele se bucura, ca pacea nu e intrerupta si ca se intemeiéza opiniunea, ca armat'a nu este chiamata decatu numai a protege propri'a independintia a fiacarei tieri. —

Din Constantinopole se scrie, ca turcii voru aduna unu corpu de armata de 46.000 pe la forturile in marea adriatica si catra Muntenegru, numai in Antivari voru fi 5000 si acést'a sub comand'a lui Dervis-Pasia, care inca fù in belulu in contra muntenegreniloru.

In Albani'a se lucra mereu la o insurectiune in contra Turciei. Muntenegrenii inca suntu pregatiti cu arme nóue. Austri'a si Turci'a inse se afla andemana pentru casu, candu s'ar aprinde foculu causei orientale. — Garibaldi, dupa cum scrie „Nord-Est“, a apromisu, ca va merge in Greci'a cu vreo dóue mii de camesi rosie si prin Corfu s'au tramisu arme nóua la Albani'a, éra regele Georg din Greci'a avù intelnire la St. Maura cu o persóna de incredere a principelui de Muntenegru. —

Unu dominiu la tiéra.

Una óra departare dela Osiorheiulu de Kézdi (Kézdi-Vásárhely) unu dominiu, ce cuprinde 295 juguri de aratura si fenatia, provediutu cu una móra de macinatu cu patru róte, cu fundu instructu deplinu, cu tóte masinele de agricultura si cu turmele de oi de soiu nobilitatu, se afla de datu cu arenda. — Informatiuni mai de aprópe se dau in bolt'a de lipscania a dd. **M.** si **L. László** in Brasiovu. — 2—3

Se afla la

A. Reichard et Comp.

in Vien'a Elisabethstrasse 6, in Pest'a Deakplatz 3, in Prag'a Rossmarkt 778, in Carlsbad Mühlbadgasse 480, in Triestu Via Ponte rosso 3, in Clusiu Alte Burg 213, in Lemberg Wallgasse 288,

BIBLI'A,

séu

sant'a scriptura a testamentului vechiu si nou,

in limb'a germana, maghiara, boema, polóna, italiana, **romana,** slovena, evreica, gréca, angla, franca, turcésca, chinesa si in multe alte limbe dupa catalogu, care se dà gratis.

Testam. nou leg. in pandia dela 12 cr. in susu.
Tóta bibli'a legata in pele dela 60 cr. in susu.

Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se ecsecuta gratis si francate. 3—12 g.

CURSURILE

la bursa in 18 Febr. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	— —	5 fl. 82½ cr. v. a.		
Augsburg	— — —	121	25	" "
London	— — —	124	10	" "
Imprumutulu nationalu	—	60	60	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%		70	45	" "
Obligatiunile rurale ungare		78	50	" "
" " temesiane		77	50	" "
" " transilvane		74	—	" "
" " croato-slav.		85	50	" "
Actiile bancului	— —	725	—	" "
" creditului	— —	265	20	" "

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.